

KOTY...
czanego.
ajdując w tem
ności, przeto
do inhalacji
ragnac badania
nie obiektywne
nkach, użył dla
zech różnych
kiego. Poczyna
om
do pół papierosa
większał stopień
pół.
e po dokonaniu
o silną reakcję
w zwierząt. Do
nie przeżyły
pół papierosa i
y na ogólne za
ostatnich zawa
nikoty. Choroba
mie drżenia op
badania wykaza
ły swoją obje
nia wykazał za
ieszony. Analiz
st zawartości
przerwie profesor
pozostałym prze
papierosa. Zm
a pozostały w
znaki zatrucia
sa „wypalona” p
owicie przez nie
az po pierwszym
wszystkie zwier
ty omdłone i
u staraniach prze
atkiem jednego
y, że jeden papie
i miligram nikot
otworzą trucha
aszywie niszczy
powyższy, dokon
e wskazuje nam
ynizowane char

y mon
niemieckie
arona.
ch dniach będą
nie swych ur
sch. Historyk
tego, że był na
a dzieł sztuki
toko, ale jego s
zmuszali
ych wyjazdów.
h, z urodzenia
mie, jako agent
e przy swem
u do sztuk, rów
kraju, gdzie ty
na było nabyt

go zwieziono z
czono je w anty
gemmy były
na jeszcze pozost
monokl.
szy człowiek, k
jego istnienie.
yowskich to
go, żeby móc za
erwacji przedm
wazał za leniw
matyzowane.

la... posad
zakochanych
żonkówn.
achtman zapi
ogłosiła się do
rozwodowa,
yczne tego kro
ładczyła ze z
jej... o otrzy
nie ma nic do
emu i kochan
że jest biedn
tego już czasu
meża. Wreszc
pójść i
o prace.
ak odrzuca
e obciążać się
złości.
przeżyli pr
ecydowali się na
man uczynili go
z zarobków ob
e, aby móc p
łość pokaze, c
ać w tem post

aw Stypukowski
urmański

Władysław Zawadzki 1. - telefon 102-28. - Administracja
102-28. - telefon 102-29.
i jego zastępcy przyjmują od
1 do 12 po południu.
Wszelkie prenumeraty:
Wszelkie prenumeraty z od
liczeniem numerów w administracji
2 zł. 10 gr.
do domu 40 gr.
i wycieczki 1931 r. prenu
miejscowa z przesyłką
2 zł. 50 gr. mies
al. kwart. (przy zapłacie ager)
zagraniczna 4 zł. 50 gr.
nadesłane bez oznaczenia
ważne są za bezpłat
kopiów zarówno użytych jak
nieużytych. Redakcja nie zwraca

Ceny ogłoszeń:
Przed tekstem t. i. i-a strona 40 gr
za w m/m 1 lam. strona 5 lam. w
ekście 40 gr. nekrologi 25 gr. zwy
teżasne 15 gr. strona 10 lamów. dro
bne 12 gr. za wyraz; dla poszukują
cych pracy 10 gr.; najmniejsze ogło
szenie 1.20 zł.; dla bezrobotn. 1 zł.
Ogłoszenia dwukolorowe o 50 proc.
drożej; ogłoszenia zagraniczne i
trójkolorowe o 100 proc. drożej.
Za termin druku administracja nie
odpowiada. — P. K. O. Nr. 68809.

Nowa oferta Harrimana.

Potentat finansowy nie rezygnuje z planu elektryfikacji Polski.

Łódź, 8. 4. (Od wł. koresp.) — Amerykański potentat finansowy W. A. Harriman, który przybył do Berlina i zatrzymał się w hotelu „Adlon”. Podczas podróży do Jorku do Bremy na pokładzie niemieckiego statku, Harrimanowi dr. Harke Meyer, generalny dyrektor niemieckich zakładów koksowych.

Harriman ma dokonać inspekcji swoich przedsiębiorstw na Górnym Śląsku oraz wziąć udział w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki Giesche. Właściwym celem podróży Harrimana do Europy jest złożenie w Warszawie zmodyfikowanej oferty na elektryfikację Polski.

Smakosze przy pracy.

W ramach odbitej międzynarodowej wystawy kulinarnej w Berlinie urządzono specjalny stoł dla starych kawalerów. Na zdjęciu widzimy zdobywców pierwszych trzech premii „przy pracy”.

PRZĘSIENIE ZIEMI w Karpatach.

Panika w wioskach ruskich.

Łódź, 8. 4. (Od wł. kor.) — Wczoraj o godzinie 12 po południu na Rusi Przemyślańskiej zaszalała ziemia. Wstrząsy potęgowały się, aż do godziny 12 sekund.

Związek Izba domaga się ograniczenia zasiłków dla bezrobotnych.

Łódź, 8 kwietnia. Związek Izba Przemysłowców wystąpi do władz z żądaniem ograniczenia wypłat z Funduszu Bezrobocia i powołania do leniwych bezrobotnych prawa do zasiłków.

Radzieckie koło samochodu. Trzy osoby ciężko ranne.

Łódź, 8 kwietnia. Na szosie między Łodzią a Wielkimi Piotrowicami zaszalała się katastrofa samochodowa. W samochodzie, w którym prócz szofera siedział kierowca i dwóch pasażerów, doszło do wypadku. Trzy osoby zostały ciężko ranne.

POTWORNY PLAN.

P. P. Kassay

NOWY PRZYWÓDCA ANGLIJSKICH KONSERWATYSTÓW.

Lord Stonehaven był generalnym gubernatorem Australii, objął prezesurę angielskiej partii konserwatywnej.

ŚLUB CYKLISTÓW.

Wychodząca po ślubie z kościoła para cyklistów przechodzi pod oryginalną bramą triumfalną. Dzieje się to naturalnie w ekscentrycznej Ameryce.

Marszałek Piłsudski powrócił z Sulejówki.

Warszawa, 8. 4. (Od wł. kor.) — Dziś rano powrócił z Sulejówki do Warszawy marszałek Piłsudski. Dziś również wraca do stolicy minister przemysłu i handlu Prystor oraz minister Składkowski. Wicepremier Pieracki powraca z urlopu dopiero jutro.

Cyrk STANIEWSKICH

Annę róg Al. Kościuszki
Ostatnie 5 dni!!!
Dziś 2 przedst. o godz. 4-5 po poł. — 8.30 w.
Wielki niebawmy program!
UWAGA: Dziś na przedstawieniu popoł. ceny niższe o połowę.

KATASTROFA MOTOCYKLOWA ŻOŁNIERZY

Tragiczny finał urlopu.

Łódź, dn. 8 kwietnia. W dniu wczorajszym na szosie prowadzącej do Czeszochy wydarzył się tragiczny wypadek, którego ofiarą padło dwóch żołnierzy 6 pułku lotniczego, a mianowicie kapral Ostrowski i szeregowiec Krajewski.

Obaj żołnierze przybyli do domu na urlop świąteczny, a ponieważ mieli wracać znowu do pułku postanowili odbyć jeszcze raz wspólną przejażdżkę motocyklem.

Zemsta bandy przemytników.

Podczas ucieczki zastrzelili członka szaki.

Katowice, 8. 4. (Od wł. kor.) — Na odzinku Ruda w powiecie świętochłowickim usiłowała wczoraj przekroczyć granicę banda przemytników, złożona z 25 osób. Na widok straż granicznej przemytnicy uciekli na stronę niemiecką, skąd oddali szereg strzałów do jednego ze swych towarzyszy Józefa Biniasa, który został po stronie polskiej. Binias padł trupem na miejscu.

Nota sowiecka do Polski w sprawie procesu Polańskiego.

Warszawa, 8. 4. — Agencja sowiecka „Tass” donosi, iż poseł sowiecki w Warszawie Antonow Owsienko złożył w Ministerstwie Spraw Zagranicznych notę werbalną w sprawie procesu Polańskiego, sprawy zamachu na poselstwo sowieckie. Jest to oświadczenie poselstwa sowieckiego, iż wbrew wiadomościom zawartym w akcie oskarżenia, jakoby Polański był kiedykolwiek urzędnikiem poselstwa sowieckiego w Wiedniu lub attaché wojskowym. Polański nigdy takiego stanowiska nie piastował.

Samochody przeciw szczurom.

Gazy spalinywe samochodów są jak wiadomo nadzwyczaj trujące. Wyzyskano to w Anglii dla wytruwania wstrętnych gryzoniów w ich norach, dokąd za pomocą węzów gumowych kieruje się trujące gazy.

Pierwsza ofiara krachu bankowego.

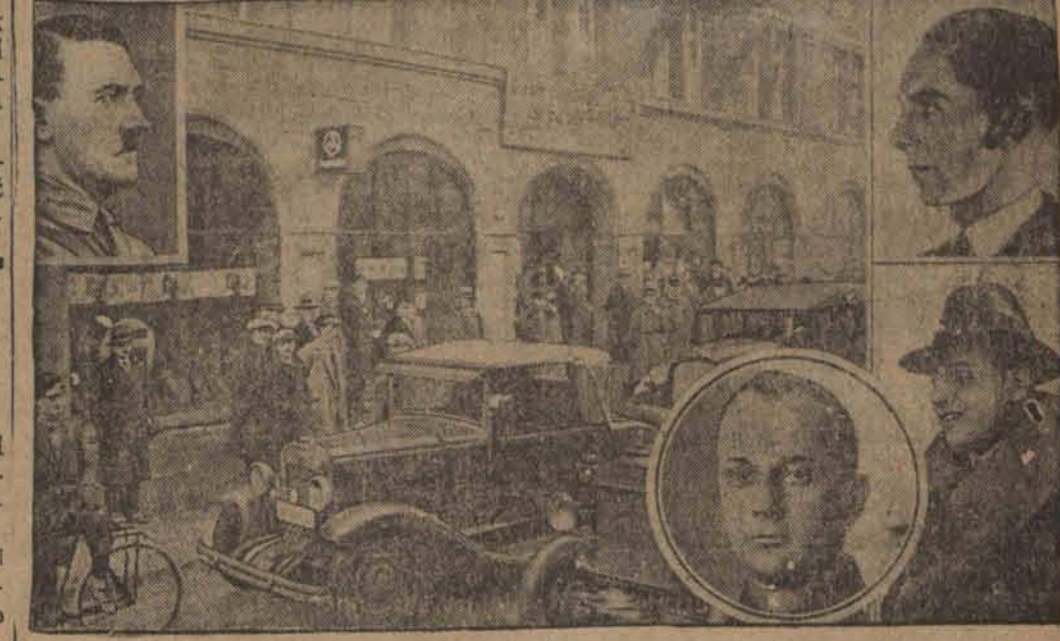
Kupiec łódzki usiłował otruć się w pociągu.

Warszawa, 8. 4. (Od wł. kor.) — Pociąg Łódź-Warszawa wczoraj po południu jechał kupiec łódzki Menachem Radel. Zdradzał on silne zdenerwowanie i w pewnym momencie wyszedł na korytarz. Obserwujący go pasażerowie zauważyli, iż Radel wyjął z kieszeni buteleczkę, której wychylił całą zawartość. Po chwili przerażeni jakimi zaalarmowali wagon i służbę kolejową. Okazało się, że Radel otrul się esencją octową.

Dolar

Banki dewizowe w dniu dzisiejszym kupowały około godziny 12 w południe efekty po kursie 8.87 — 8.88. Prywatnie dolar w żądaniu 8.90 w placeniu 8.91. Tendencja spokojna.

Rozłam wśród Hitlerowców.

W berlińskiej grupie Hitlerowców doszło do rozłamu z powodu usunięcia z partii kapitana Stennesa, prezesa miejscowej organizacji. Miedzy zwolennikami Hitlera i wydalonym Stennesa doszło do gwałtownych krwawych utarczek. Przedstawiciel Hitlera na Prusach — dr. Goebbels i por. Schulz.

Ajaccio, naturalne piękno Korsyki przez bandy wyspy, jednak nikt nie bez względu na to czuje się Calvi, lub Bastia, i nie prókowi krajobrazu. Włóki te są wszędzie, zarówno w kwitnącej ziołnej Balanii (Balania de Santa-Regine, i innych.

Wadno także opisać, jak zmieniały klimat Korsyki, o tej porze nad nami napieknięjsze przyjemnej, jednostajnej lekkim wietrze, i kwiatów, a w lasach, które kwitną niegłęboko chłodzi o chłodzi, i między klimatami, pomiędzy jest powietrzem jest, i Nicea a St. Moritz, i odczuć ją można, i godzin zaledwie, i zażnać tutaj, i w lasach iglastych, i powietrzem swoje, jak sanatorium, i miejscowości, i otwiera się widok, i jak i na piękny, w Ajaccio. Calvi jest również łagodny, i w Algierze i Egipt, i Bawilem tam klimat. Klimat dolin było odczuwało się, i jaka panuje w tym

to jednak wrażenie. Stokroć ciekawsze, i życie w Korsykanie są, i gościnia, i Przywiązanie Korsyki jest bezgranicznie piękniejsza, i ponad ten, który

dzieci z matką, i jest tutaj nienajbardziej uczucia snują, i podanie o skąd, i rzekomo wyobraźnię, i do doliny Cinaro, i niewdzięczności, i próżniactwa, i Korsyki są, i tutaj, i rozpusty, ani nie, i waria jest mężem, i na jednej z, i swój i krew z, i tego honoru. Kłamała stała się i kardynałina cnota, i cześć dla matki, i temi zasadnicze, i cechami chara-

JEAN DE LA HIRE
POT
PRZEGLĄD AUT

Blondynka i zaręczanie nie ru-
Da stał ze spuszczoną
i spokojna i uśmie-
kończyła się w
Mężczyzna nie
wciąż. Wątpiła po s-
Młoda kobieta, uśmie-
pługa poza drzwi
widną było tylko
Ash, skończył się
i w oczekiwaniu
i kanapie.
skończył się. —
i jej druga, ta, k-
i, który mi
czna interwenjowa-
i lekko dwa gu-
i która rozdziała
i matowe,
i, które zkol-
i w ślany. Jasne
i zalało pok-
i się najcz-
i miasto, przepła-

Piękno Korsyki. WIOSNA W OJCZYŹNIE NAPOLEONA. Idealny klimat uroczej wyspy.

Ajaccio, w kwietniu

Naturalne piękno Korsyki zostało odkryte przez bandytizm tej uroczyskiej wyspy, jednak nikt ze zwiedzających nie wiedział, na co czy wyłącza w niej, Calvi, lub Bastia, oprócz się nie widzieli krajoznawcy korsykańskiego, który w kwietniu jednakowoż, zarówno w kwiecień Cinarca, w Corti de Santa-Régine, Bavelle, Ospe- w ręk na terenie w

Wielki klimat Korsyki, który zmienia się w czasie roku, na wybrzeżach, o tej porze nad zatokami, panuje najpiękniejsza wiosna

Przyjemnej, jednostajnej temperatu- rą, lekko wietrze, przynoszącym w kwiaty, a w lasach korsykań- skich kwitną niezapomniane kwiaty, które chłodniejsze powie- trze, między innymi, w górach Korsyki, róż- nym powietrzem jest ta sama co po- rze, a St. Moritz, w Szwajcarii, co do czasu, można w przeciągu roku godzin załatwić.

Wielki klimat Korsyki, który zmienia się w czasie roku, na wybrzeżach, o tej porze nad zatokami, panuje najpiękniejsza wiosna

Przyjemnej, jednostajnej temperatu- rą, lekko wietrze, przynoszącym w kwiaty, a w lasach korsykań- skich kwitną niezapomniane kwiaty, które chłodniejsze powie- trze, między innymi, w górach Korsyki, róż- nym powietrzem jest ta sama co po- rze, a St. Moritz, w Szwajcarii, co do czasu, można w przeciągu roku godzin załatwić.

Wielki klimat Korsyki, który zmienia się w czasie roku, na wybrzeżach, o tej porze nad zatokami, panuje najpiękniejsza wiosna

Przyjemnej, jednostajnej temperatu- rą, lekko wietrze, przynoszącym w kwiaty, a w lasach korsykań- skich kwitną niezapomniane kwiaty, które chłodniejsze powie- trze, między innymi, w górach Korsyki, róż- nym powietrzem jest ta sama co po- rze, a St. Moritz, w Szwajcarii, co do czasu, można w przeciągu roku godzin załatwić.

ski okazuje wiele rysów sprzecznych. Najpierw upodobanie do poezji kwie- cistej i tragicznej, które ujawnia się przedewszystkiem w słynnych „voci” — śpiewach żałobnych u wezwaniach zmarłych, a następnie w „lamentach”, przy pominięciu psalmów biblijnych. W prze- wiewie do tego zaznaczyć należy werwę, dowcip, żartobliwość pogodną, podobną do jasnego nieba Korsyki.

Zwyczaj Korsyki długo był ponu- re i surowe. Od niedawna dopiero za- częły się zmieniać na bardziej łagodne i pogodne.

Niektóre z zwyczajów dawniejszych odnoszą się do pory wiosennej. A więc przedewszystkiem błogosławieństwo strzyżenia owiec, w welny których wy- rabia się odzież krajowców, a zwię- szcza „il pelone”, płaszcz pastuchów, który ochraniają się od zimna na wyży- nach górskich. Błogosławi się także morze, z nastaniem ciepła, w Bastia i Ajaccio.

Co do zwyczajów, związanych z Wielkim tygodniem, są najbardziej cie- kawie w Sartenie. Tutaj w Wielki pią- tek odbywa się procesja zwana Catenoc- cio. Catenoccio jest mieszkańcem miasta, którego nazwisko zna tylko ksiądz miejscowy. Po kilku godzinach spędzonych na modlitwie Catenoccio idzie na czele procesji, ubrany w czer- wony habit mnicha z kapturkiem, bosy, z łańcuchami u stóp, z ciężkim krzyżem z żelaza i drzewa. Za nim kroczy cze- łowiek potwór.

Najbrutalniejszy bandyta Brazylii. Człowiek-potwór.

Matki brazylijskie od lat kilkunastu straszą swe dzieci okropnym nazwis- kiem Lampeao.

Lampeao to najbrutalniejszy bandyta Brazylii, równie krwawy, jak nieuchwy- tny. Prawdziwe jego nazwisko brzmi Vir- goine Ferreira da Silva. Urodził się w Pernambuco, jako jeden z czterech braci. Gdy miał 14 lat, rozciął brzuch jed- nemu ze swych towarzyszy, by zobaczyć, co ma

we wnętrznościach.

W obawie przed konsekwencjami te- go okropnego czynu, uciekł i od tej chwi- li przebieg.

Gdy zorganizował bandę, przystąpił do niego wszyscy trzej jego bracia. Dwóch spoikała okropna śmierć.

Antonio został zastrzelony w pościgu a Liv'na schwytana policja i głowę jego, załknęła na palu, wystawiła na postrach między Tacaratu i Jericatu w Pernam- buco.

Trzeci brat, Ezechiel, wciąż znajduje się w bandzie.

Lampeao odznacza się niezwykle wy- glądem. Jest on wytwornym elegan- tem brazylijskich bandytów.

Jego ciemna twarz mulata jest za- wsze starannie ogolona, czarne włosy lśnią od pomady; zdaleka bije od niego woń perfum; nosi jedwabne koszule, koloro- wą chustkę na szyi spina brylantem, a palce pokryte ma pierścieniami.

Niczym nie przypomina towarzyszy

rech mężczyzn w czarnych habitach, niosąc na całunie postać Chrystusa, zde- tą z krzyża kościelnego: W procesji bio- ra udział tłumy ludzi ze świecami w ręku. Jest to widowisko wstrząsające.

W innych miejscowościach panują zwyczaje mniej tragiczne, ale równie wzruszające. W Wielką sobotę, gdy ja- dłem podwieczorek w cukierni w Ajac- cio w pośpiechu wszedł ksiądz dla po- święcenia lokalu. Wechodził tak do każ- dego otwartego mieszkania, ponieważ jest zwyczaj święcenia w Wielką So- botę.

To samo odbywa się w poniedziałek Wielkanocny. Tym razem towarzyszą księdzu dzieci, dla zbierania ofiar.

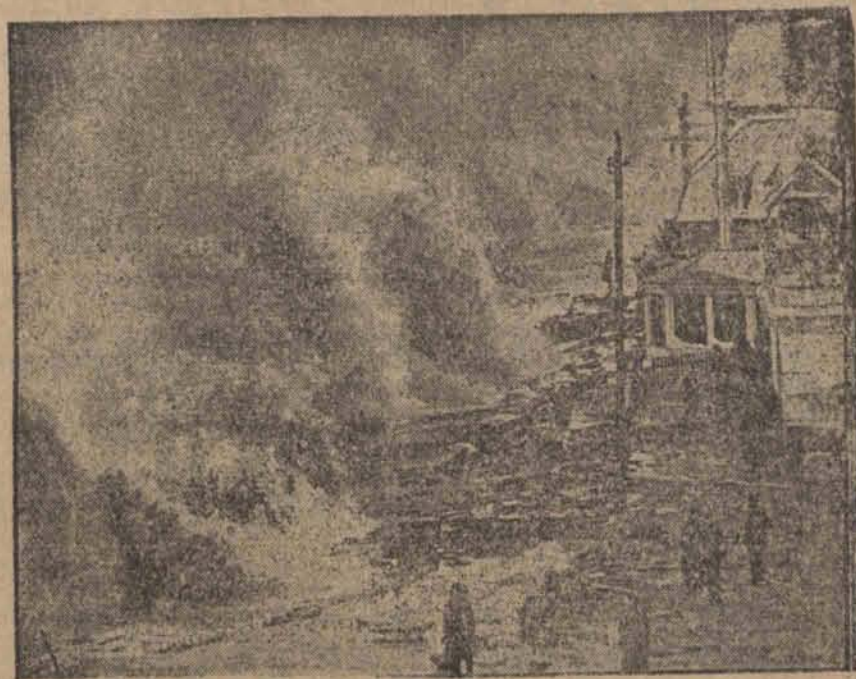
Gdy wyjeżdżałem z Ajaccio do Bas- tia na peronie znów ujrzałem księdza, który błogosławił odjeżdżający pociąg. Najbardziej scytyczny nastrój zmie- niać musi wobec tego cudownego zwy- caju udzielania błogosławieństwa wszystkim w Święta Wielkanocne.

Pomimo to ani wzruszenie, ani na- strój uroczysty, jaki wkońcu wyniosłem z Korsyki zagłuszył nie może jednego szczegółu: wrażenia

straszliwej biedy, panującej na Korsyce. Wyspa ta jest niewątpliwie klejnotem w rękach Fran- cji, ale należałoby zarządzić jej wielkim potrzebom udrożeniem kultury ziemi, kanalizacją, asenizacją i racjonalnym wyzyskaniem jej skarbów naturalnych.

Mal.

Rozszalały ocean.

Ostatnie burze rozkładały wody morskie do takiego stopnia, że Ocean robił wrażenie wściekłego potwora, usiłującego wtargnąć do miast nadbrzeżnych i pochłoniąć je w swoich głębinach.

Monstrum z jarmarcznej budy w szeregu milionerów.

Wśród licznych jarmarcznych bud- yni Montmartru można było przed kilku la- ty oglądać także najbrzydszego człowie- ka świata za skromną sumę 10 centy- mów. Był to istotnie potwór o odpychają- cej powierzchowności: jedno oko miał u- kryte, drugie wylupiałe, wywinęte war- gi, niekształtny nos i nieproporcjonalną głowę.

Nazywał się Paul Dosseret. Nikt jed- nak nie przypuszczał, że to monstrum posiada niezwykle zdolności, zwłaszcza w dziedzinie techniki.

Sledząc w jarmarcznej budzie, kombi- nował w swej potwornej głowie pomysły, które potem wieczorem w nędznej swej izdebce starał się realizować.

Tak powstał model mlota parowego jego pomysłu.

Model ten pokazał Dosseret przyja- cielowi swemu, kelnerowi w jednym z wielkich hoteli paryskich. Kelner poka-

zał model pewnemu amerykańskiemu fa- brykantowi.

W dwa tygodnie potem Dosseret ie- chał z fabrykantem do Ameryki. Przez kilka lat pracował w fabryce jako maj- ster, potem sam założył sobie warsztat, który zamienił wrótce w fabrykę.

Upłynęło parę lat. Dosseret dorobił się wielkiego majątku, ożenił się z Ame- rykanką, miał z nią dwoje dzieci.

Nagle opuścił Amerykę, uciekł do Eu- ropy, zostawiając rodzinę.

W Paryżu ożenił się po raz drugi. Zo- na, która nie wiedziała o istnieniu pierwszej rodziny, urodziła mu córkę.

Przed dwoma laty Dosseret nagle u- marł na serce.

I oto teraz wiadomość o jego śmierci doszła do amerykańskiej wdowy.

Zjawiła się w Paryżu i wytoczyła pro- ces Francuzce, żądając spadku po mężu. Sąd rozstrzygnie spór.

Nerwowa śpiewaczka rosyjska. Strzał do komisarza policji.

Komisarz policji dzielnicz paryskiej Montmartre, p. Pene zawiadzczył życie tylko swojej żmierzności i przytomności umysłu.

W czasie jego urzędowania zjawiła się w komisariacie

śpiewaczka rosyjska,

Nikitina i zażądała widzenia się z komi- sarzem. Zaledwie weszła do gabinetu jego, dobyła rewolweru i strzeliła.

Komisarz Pene miał tyle przytom- ności umysłu, że widząc skierowaną ku sobie lufę rewolweru, rzucił się na zie- mię. W tej chwili padł strzał i kula u- tknęła w ścianie za jego krzesłem.

Powodem nieporozumienia czynu Rosjanki był silny rozstrój nerwowy. Nikitina niemal zupełnie straciła głos. i w związku z tem musiała wystąpić z ze- społu jednego z kabaretów na Mont- martre. Gdy zarządził zapłatę, gro- żąc w przeciwnym razie usunięciem jej z zajmowanego pokoju, udała się do komisarza Pene z prośbą o interwencję i rzeczywiście komisarz zyskał dla niej odroczenie eksmisji.

Nadzieje śpiewaczki na uzyskanie

posady były jednak coraz słabsze, co doprowadziło ją wkońcu do ostatec- nej rozpacz i rozstroju nerwowego.

Pod wpływem tego stanu umysło- wego, udała się do komisariatu chcąc, jak mówiła zastrzelić komisarza, „aby zwrócić uwagę na swoje położenie”.

Szczęśliwa orka wieśniaka.

Szczeroziota korona na roli.

Pewien wieśniak kaukaski natrafił podczas wiosennej orki na jakiś twardy przedmiot.

Przedmiot ten okazał się szczerodziotą koroną, obrypaną klejnotami.

Po zbadaniu korony przez archeolo- gów okazało się, że pochodzi ona z przed 12-tu, a nawet 13-tu wieków i że musiała należeć niegdyś do jednego z wędrownych plemion, które w czasie wędrowki narodziła zatrzymała się w tych stronach.

Wartość muzealna tego skarbu przed historycznym nie daje się określić. Na- tomiast, wartość faktyczna klejnotów w koronie przewyższa sumę 50 tysięcy do- larów.

noc z południem i staniesz się królową ca- lego świata.

Alicja siedziała blada i sztywna.

Po krótkim milczeniu Meryza zako- nczyla:

— Jest to gigantyczny projekt. Jeśli się powiedzie, zadowolisz swoją ambicję aż do przestery. Ale pomimo wszystko Kochasz Saint-Claira który resztą stoi na przeszko- dzie tym planom.

Dużo wiesz moja droga. Nie odgadłaś mnie jednak całkowicie. Słuchaj więc, Przewidywałam już miłość do Saint-Claira, co się zaś tyczy jego same- go ha... wystarczy Mezarek, aby go zwyciężyć...

— Przekonamy się o tem niebawem, gdyż za kilka godzin Gorgona, cicha, nie- wyczuwalna i niewidzialna będzie w pobliżu Stelli.

— Lczę na to — powiedziała Alicja, sta- jąc w oknie dla zacerpnienia powietrza.

Ale zbyt jasnowidząca powie- rza nie powiedziała jeszcze wszystkiego. Chciała mówić, lecz wahała się.

Dyktatorka wyszła na balkon i oparła się o balustradę.

Nagle usłyszała słodki głos Meryzy:

— Alicjo...

Dziewczyna szła ku niej, patrząc jej prosto w oczy, a gdy już była blisko, po- wiedziała:

— Jest jeszcze coś więcej, niż Saint- Clair i twoja miłość.

— Co masz na myśli? Cóż jeszcze?

JEAN DE LA HIRE.

POTEPIENIEC

POWIEŚĆ.

PRZEKŁAD AUTORYZOWANY ZOFII PIASEKIEJ-KALCINSKIEJ.

261

leni, spadała łagodnie tarasami aż do sza- frowego morza.

Algier... Algier roku 2100-go, miasto arystokracji europejskiej, miasto posie- dzeń Ligi Narodów Południowych, miasto intryg politycznych i towarzyskich, raj ży- cia muzycznego, literackiego i artystycz- nego. Ateny XXII wieku.

— Nie ruszaj się i nie mów nic, Me- ryzu.

Wstała i skierowała się ku wykuszowi. Odetchnęła świeżym porannym powietrzem przesiąkniętym zapachem kwiatów i po- wiewem morza. Była więcej niż średniego wzrostu, niesłychanie zgrabna i silna, jak starożytna Diana. Strój jej nawiązy- wał antycznemu bogini: krótka tunika, ściegnięta paskiem, włosy splecione do ty- lu i splecione w warkocz, tworzące jakby ciemny lśniący hełm.

Jak Diana, miała duże czarne oczy, śli- czne usta, szlachetne i regularne rysy. — Ale twarzy tej nie cechował dumny chłód łowczyni, lecz burza namfistości, która kazała jej naprężać rumieniec się i ble- dnąć i która przebieżywała w oczach me- lancholię, lub gniewem.

Wzrost, kształt, ciemne oczy, śli- czne usta, szlachetne i regularne rysy. — Ale twarzy tej nie cechował dumny chłód łowczyni, lecz burza namfistości, która kazała jej naprężać rumieniec się i ble- dnąć i która przebieżywała w oczach me- lancholię, lub gniewem.

Wzrost, kształt, ciemne oczy, śli- czne usta, szlachetne i regularne rysy. — Ale twarzy tej nie cechował dumny chłód łowczyni, lecz burza namfistości, która kazała jej naprężać rumieniec się i ble- dnąć i która przebieżywała w oczach me- lancholię, lub gniewem.

POMIDORY W BIURACH.

Kanarek na usługach ludzkości.

W ostatnich czasach stwierdzono, że najczulszym barometrem przy pomocy którego można wykrywać gazy jest... pomidor.

— tylko, nie owoc, ale krzak liściasty. Krzak taki wyczuwa np. w pokoju gdzie rozchodzi się niewidocznie nawet trzask gazu świetlnego, natłuszczone już jego ilości i wtedy kiedy ani człowiek, nie odczuwa jeszcze jego ismienia, ani inne rośliny które zresztą dość wcześnie wyczuwają jego obecność. Liście pomidora wędrują momentalnie i związują się w trąbkę, a wyczuwają gaz w stosunku jak 1:200.000 czystego powietrza. Wielka czułość odznaczają się pod tym względem także goździki ogrodowe, ale skala ich jest w porównaniu z pomidorem znacznie mniejsza, gdyż odczuwają gaz dopiero gdy 1 cząstka ich zawiera 50.000 cząstek powietrza.

Wobec tych doświadczeń, zaczyna się wprowadzać w niektórych biurach i magazynach, gdzie zachodzi możliwość niespodziewanego zatrucia, gazami, hodowlę krzaków pomidorowych.

W kopalniach natomiast wprowadza się obecnie zagranicą jeszcze inny sposób alarmowania na wypadek ataku gazów trujących. Wiadomo, że kanarki są szczególnie tkliwe na gazy. Oczywiście, w porównaniu z wymienionymi roślinami, wrażliwość ta jest niewielka gdyż kanarek odczuwa gazy dopiero gdy 8.000 cząstek powietrza zostanie zaatakowanych przez cząstkę gazu. W każdym razie, w porównaniu z człowie-

kiem, wyczuwanie to jest lepsze u kanarka. Wobec tego, utrzymuje się kanarka w klatce, odżywiając go normalnie. Klatka ma jednak na dnie czułe urządzenie alarmowe i, gdy ptak zatruty spada całym ciężarem na dno, następuje alarm ostrzegający ludzi o zbliżeniu się groźnego niebezpieczeństwa.

Zaznaczyć jednak trzeba, że mimo tak łatwego „milenia”, kanarki przychodzą do siebie bardzo szybko, dzięki czemu mogą spełniać swoją służbę alarmową nawet lata całe.

Faraoni chorowali na ślepotę kieszki

Starożytna chirurgia.

Jeden z chirurgów angielskich ogłosił wyniki swych badań medycznych nad chirurgią starożytną.

Oświadczył on mianowicie, że większość istniejących obecnie chorób była znana również przed erą chrześcijańską. Między innymi, badania szczątków Faraona, o którym mowa w Biblii, i którego serce zachowało się w tak dobrym stanie, że umożliwia porównanie go pod każdym względem z sercem człowieka świeżo umarłego, pozwala ustalić, że między nimi nie istnieje żadna różnica.

Chirurg angielski twierdzi nawet, że śmierć Faraona zaszła na skutek ostrego ataku ślepoty kieszki.

PIJMY WINO.

Pełno w niem żelaza.

Ustrój nasz zawiera zaledwie 3 gramy żelaza, t. j. mniej więcej tyle, ile 3 większe

igły do szycia.

A jednak ta nieznaczna stosunkowo ilość żelaza potrzebna jest organizmowi naszemu tak do rozwoju, jakoteż do utrzymania nas w ogóle przy życiu. Żelazo wchodzi głównie w skład barwika krwi i zbiera tlen z płuc, które roznosi następnie po całym ustroju. Już stosunkowo nieznaczne ilości żelaza odgrywają tę rolę, bo jedna tysięczna część miligramu żelaza wystarczy, by w przeciągu

jednej godziny dostarczyć około 100 cm. sześć. tlen. Poniżej żelaza (anemii) musimy oczywiście

z zewnątrz dostarczać

Żelazo to znajdujemy w roślinach, też i w mięsie. Na 100 gramów mamy 2 miligramy, w 100 gramach toffi i grochu 6 miligramów, fasoli 4 miligramy, szparagach 20 miligramów szpinaku nawet

30 miligramów żelaza.

Jaja zawierają 40, a mięso 15 miligramów. W mleku jest tylko 1 miligram żelaza, bo zaledwie 2 do 3 miligramów w jednym litrze. Sporo żelaza zawiera wina. I tak czerwone wino 2.3 miligramy, białe wino 1 gram, a wina owocowe do 20 miligramów.

Noworodek czerpie żelazo z krwi matki, później jednak po urodzeniu ten się wyczerpie i wtedy już na siłach musimy

podawać żelazo z zewnątrz. Chorzy anemiami czynią to przy pomocy żelaza w większych ilościach, spożywając krew zwierząt, so. jaja, zielone tarzyny, główki szparagów, sałatę, rzodkiewki, barbarum i t. d.

Muzeum sławnej przeszłości.

Święte miasto Seldżuków.

Klasztor derwiszów w Koni.

Konia, w kwietniu.

Konia, (główn. miasto wilejatu tureckiego w Azji Majej) starożytne ikonium albo ikonion, ma za sobą przeszłość historyczną. Zwiadał miasto Aleksander Wielki i Rzymianie — bawił tu niegdyś Ciceron — przepływały tu

fale wojen Krzyżowych,

a następnie miasto weszło w posiadanie Seldżuków i sultan ich założył sobie tutaj siedzibę.

Panowanie Seldżuków trwało krótko: od końca 11-go stulecia do połowy 13. Później władca Seldżuków Alaeddin wyrzucił pniego swego i wspaniałości na mieście. Pałac Alaeddina z którego w naszych czasach zachowała się jeszcze północna ściana, wzniesiony został na pagórku, w północnej części miasta. Z pagórka, na którym znajdują się ruiny pałacu, otwiera się widok na wspaniałe zabudki architektury Seldżuków słynny meczet — Karatai ze wspaniałymi portykami, wewnątrz wyłożony ozdobami ceramicznymi, następnie meczet Indje — Minareli i świątynia Sahib, jako największa ze wszystkich.

Samo miasto dzisiejsze, często nawiedzane przez pożary, posiada charakter typowo wschodni ze swymi pierwotnymi, płaskimi lepiankami.

Wśród szeregu jednostajnych domów, przerywanego od czasu do czasu imponującymi meczetami z wysmukłymi minaretami, na wschodnim skraju miasta widnieje zielona wieża osobliwości miasta — klasztoru Mewlana.

Wieża powyższa, lśniąc w jaskrawym słońcu, góruje ponad wiekszymi i mniejszymi kopułami klasztoru. Wejście z zewnątrz przedstawia się bardzo skromnie; wewnątrz natomiast rozciąga się cała wspaniałość Wschodu, wyraz nastrojowego klasztoru, w którym panował wysoki poziom życia duchowego.

Za czasów panowania Alaeddina na dwór jego sprowadzono filozofa Dżelal-Eddina, rodem z Afganistanu, jako nauczyciela. Spisywano jego nauki, a gdy zmarł w roku 1274, w część jego wzniesiono klasztor Mewlana. Słowo to oznacza — nauczyciel, święt, a głowa klasztoru w przyszłości posiadała prawo opisywania sultana mieczem przy koronacji. Dżelal-Eddin i jego następcy pochowani zostali w klasztorze. Mahometański władca we wszystkich czasach otaczał klasztor swoją opieką, obdarzając go obficie. Wpływ derwiszów klasztoru Mewlana był bardzo wielki, zwolenników ich liczone na miliony.

Nowy rząd turecki w Angarze w związku uczuć do kultury i wielkiego kulturowego znaczenia klasztoru, utworzył w nim muzeum, a zebraniem pamiątek i stworzeniem istotnie nastrojowego środowiska zajęł się turecki profesor Jusuf-Bey.

Dzielnice klasztoru otoczony jest drzewami i girlandami. Pośrodku dziedzińca znajduje się źródło dla rytualnych obmywań. Dzielnice wyłożone jest filizami. Z muru jego graniczą dawniejsze niewielkie domki derwiszów z małymi ogródkami. Po drugiej stronie zaś znajdują się groby i pomniejsze grobowce. Nad główną częścią klasztoru, grobem założyciela jaśnieje zielona kopuła ze złotym szczytem a nad nią półkolisty wysoki, ośmiokątny sklepienie dźwigające kopułę przyozdobione jest u góry i u dołu białym pasem, jakby wstęgą, z niebieskimi napisami z Koranu. Pomiedzy temi pasami sklepienie wyłożone jest zieloną ceramiką najcenniejszej roboty z czasów Seldżuków.

Niskie wrota ze szlachetnego drzewa prowadzą do wnętrza. Wchodzi się przez dewszystkiem do przedsionka, gdzie za witrzynami umieszczono kosztowne księgi z kolorowymi ilustracjami na złocie.

Każda z ksiąg stanowi arcydzieło; obok ksiąg znajdują się podstawy do korana, małe, kosztowne stołki i szkatułki w których mieszczą się miniaturowe okazy koranu, jakie noszą przy sobie dziesiąt mahometanie jako talizmany. Ściany i podłogi pokryte są kosztownymi dywanami i materjami.

Drugie drzwi, bogato przyozdobione cyzelowanym złotem i srebrem, prowadzą do głównej części muzeum, grobowca o dwóch nawach, gdzie spoczywa Dżelal-Eddin i jego matka.

Miejsce pograżone w mistycznym półmroku, jest całkowicie utrzymane w barwie złotej z czerwona. Z lewej strony znajdują się

dwie wielkie sale taneczne, pokryte kopułami.

W głębi grobowca pod zieloną kopułą znajduje się sarkofag założyciela klasztoru, pokryty czarną jedwabną materją z złotym haftem. Słupy, dźwigające baldachim, zgodnie z smakiem bizantyjskim powleczone są czerwonym lakiem bogato ozdobionym złotymi ornamentami i napisami. Meczetowe lampy i

świeczniki otaczają sarkofag. Na każdym sarkofagu spoczywa w wezgłowiu białe turban z czarnymi wstęgami.

Salę tańców mieszczą kosztowne zbiory dywanów o wszystkich starożytnych wzorach, szaty rytualne, instrumenty muzyczne i narzędzia do biczowania

podczas tańców derwiszów,

prześliczne lampy meczetowe ze złotej szkła z emalowanymi ozdobami, nie porównane arcydzieła sztuki, kosztowne świeczniki, a przy nich skromne, pozłowane wszelkich ozdób szaty, jakie Dżelal-Eddin nosił za życia.

Największą ozdobą całości jest skarbiec zamknięty, mieszczący dwa jedwabne ispańskie dywany nieocenionej wartości, dar posagowy matki założyciela oraz czare z metalu, przyozdobiona srebrem i licznymi innymi przedmiotami mahometańskiej sztuki.

Klasztor w Mewlana otwiera drogę do studiów nad historią i sztuką islamu, tembardziej, że biblioteka jego zawiera bogate zbiory ksiąg, zdolnych wyświecić niejedno zagadnienie przeszłości.

Walka ze szkodnikami.

W Ameryce i Kanadzie używa się samolotów w szerokim zakresie do tepienia szkodników na polach zapomocą rozpylania mieszanin trujących.

Pech podczas koronacji.

Niewesołe początki panowania.

Wybitny działacz polityczny carskiej Rosji, minister komunikacji za rządów Aleksandra II, inżynier baron Delwig,

napisał pamiętniki,

które obecnie ukazały się na rosyjskim rynku księgarskim. Pamiętniki te zawierają mnóstwo interesujących, a nieznanych szczegółów z życia dworu carskiego w ubiegłym stuleciu. Już podczas koronacji Aleksandra II zdarzył się cały szereg niepokojących wypadków, jakgdyby przepowiadających jego smutny koniec.

Oto, gdy 20 lutego 1855 roku dzwony soboru Uspeńiskiego w Moskwie obwieszczały koronację, na dzwonnicy Iwana Wielkiego urwał się jeden z dzwonów „Reut” i padając, polecił wlażania niższych pieter.

Na tem nie koniec. Podczas samej koronacji z głowy carowej Marii spadła korona.

A w czasie uroczystego pochodu cara z pałacu do soboru Uspeńiskiego namiestnik książę Gorkczakow, niosący na poduszce buławę carską,

dostał boleści i musiał wyczołgać się z orszaku.

Pamiętniki Delwiga zawierają też ciekawe szczegóły, dotyczące się powstania 1863 roku.

Oto, jak opisuje baron Delwig nastroje, panujące w Petersburgu wiosną 1863 roku w sferach rządowych i dworskich:

„Wiosną 1863 r. w Petersburgu by-

ła wielka panika i naogół wątplono, czy Rosji uda się

utrzymać Królestwo Polskie.

W Wielkim Tygodniu w Petersburgu rozszczępiono pogłoskę, że mieszkańcy w Petersburgu Polacy zorganizowali spisek i w wigilię Wielkiej Nocy wyrzucą wszystkich Rosjan mieszkających carskiej stolicy.

Pogłoska ta, bezpodstawa i głupia, tak podziałała na czynniki rządowe, że wszystkie pułki gwardii były trzymane w ostrym pogotowiu. Żołnierze patrolowali po ulicach z nabitemi karabinami.

Polacy zaś nie stanowili jednego procentu ogólnej liczby mieszkańców stolicy Rosji.

Pamiętniki barona Delwiga są ciekawym źródłem anegdotycznym i informacyjnym o życiu na nazawsze już przerebanem na dworze carów Wschodu.

Wykłady na dachu meczetu.

Uniwersytet w pustyni.

Sidi Okba jest jedną z najbardziej znanych uczelni Koranu w północno-zachodniej Afryce.

Nazwę swą wzięła od wielkiego zdobywcę, który na ostrzu miecza niósł wiarę islamu ludom północno-afrykańskim. Do meczetu, kryjącego wspaniały grób, schronisko i kuchnia studencka

Gospoda podobna jest do kurnika o licznych przegrodach, do których do-

stawia się po drabinie, pakując się studentów, nie zmieści się na podłodze.

leżąc pokotem, wędrują w garbierach. Wykłady odbywają się przeważnie na płaskim dachu meczetu.

Tenatem wykładów jest pismo święte i badanie historii. Najbliższym zadaniem jest nauczyć się Koranu na pamięć od A do Z.

17-letnia wnuczka otruta babką

Zerodnicza para symbolonów.

Z Drezna donoszą o strasznej zbrodni, której ofiarą padła 74-letnia staruszka Richterowa, zamordowana przez swą 17-letnią wnuczkę.

Dziewczynę owa wraz z jej kochankiem 23-letnim ogrodnikiem Karolem Schubertem znaleziono w mieszkaniu jej babki. Byli oni jakoby pozornie bez zmysłów, doprowadzeni jednak szybko do przytomności zeznali, że chcieli pozabawić się życia przez zatrucie gazem świetlnym, a nie chcąc pozostawić na świecie samotnej staruszki, otruli ją veronalem.

Sekcja zwłok wykazała jednak, że Richterowa zmarła na skutek zatrucia gazem świetlnym.

a wzięty w krzyżowy ogień pytał Schubert zeznał, że stosunek jego z wnuczką zmarłej miał wrócić przynieść swe na stepstwa.

W obawie przed ciążą oboje kochankowie postanowili popełnić samobójstwo. Ponieważ jednak Schubertowi pblecano dobrą posadę, odstąpił od tego zamiaru i postanowili zgładzić staruszkę, aby uzyskać po niej mieszkanie i zawrzeć ślub.

Plan ten wykonali w ten sposób że domieszcza staruszkę veronalem do wina, a gdy ta usnęła odkreślił kurek gazu i wyszli z mieszkania.

Po powrocie, gdy Richterowa zmarła, zerodnicze przeniesli jej zwłoki do szpitala i położyli obok łóżka na podłodze w ten sposób, jakgdyby spadła ona z łóżka na ziemię.

Schubert i Richterówna, po dokonaniu tego strasznego czynu, spędzili noc w mieszkaniu Richterowej, próbując na stopnie oszukać policję udaniem samobójstwem.

ROSTUCHA W PUSZCZ

od konserw.

Ciekawe badania lekarza

Dr. Maltheu z Hannoveru przeprowadził badania nad sterylizowaniem konserwami rybnymi w szczególności usiłował w sposób naukowy stwierdzić jak długo je przechować można bez szkody dla zdrowia.

Z badań tych wynika, że sardynki w oliwie odpowiednio sterylizowane nie są trujące, spożywać je możemy bez szkody dla zdrowia jeśli je przechowujemy w złoconych puszkach. Tak zw. jednak pół-konserwy — a zatem rozmaite marynaty, ryby w żelatynie rolnosy, — zw. śledzie Bismarcka i t. d. utrzymują się w atmosferze cieplejszej zaledwie 3 do 10 dni, przy niższej natomiast temperaturze od 1 do kilku miesięcy. Ostrożność tedy przy spożywaniu tych konserw rybnych jest niezmiernie wskazana. Nie należy bezwzględnie spożywać konserw rybnych o nieprzeziennym zapachu i z puszek, choćby nieznacznie uszkodzonych.

Redaktor naczelny: Franciszek Probst

Odbito na własnej maszynie rotacyjnej w Łodzi przy ulicy Zawadzkiej Nr. 3

Za wydawnictwo odpowiada: Władysław Stypulkowski
Za redakcję odpowiada: Roman Furmanek